

M.56 Zastava

7,62 mm Pistolet maszynowy M.56 Zastava



Historia konstrukcji

Pierwszy jugosłowiański pistolet maszynowy został wprowadzony do 1950 roku pod oznaczeniem M.49. Zastava M.49 łączy rozwiązania zastosowane w pistoletach maszynowych PPSz obr. 41 g. i włoskiego pistoletu maszynowego Beretta M.1938. Z radzieckiego pistoletu maszynowym PPSz obr. 41 g., przejęto mechanizm spustowy i gniazdo magazynka, natomiast kształt komory zamkowej, zamka, oraz bezpiecznik są wzorowane na zastosowanych w pistolet maszynowy Beretta M.1938. Produkcję pistolet maszynowy Zastava M.49 zakończono w połowie lat 50., kiedy zastąpił go nowy pistolet maszynowy Zastava M.56. Podobnie jak M.56, Zastava M.49 była od lat 60. zastępowana przez karabiny szturmowe Zastava M.64 i M.64A/B. W latach 90. XX wieku, po wybuchu na terenie rozpadającej się Jugosławii szeregu wojen domowych zmagazynowane pistolet maszynowy

Zastava M.49 ponownie trafiły do uzbrojenia i były używane w walkach przez wszystkie strony konfliktu.



Kolejny pistolet maszynowy Zastava M.56, został stworzony przez Todora Cveticia. Była to broń przypominająca w swojej konstrukcji, mocno wzorując się na niemieckim II Wojennym Maschinenpistole 40, natomiast magazynki używane w broni przypominały te, które były stosowane w radzieckich pistoletach maszynowych PPS obr. 43, które jednak nie były między sobą wymienne). Komora zamkowa broni mieściła ciężki zamek, który pozwalał broni na osiągnięcie szybkostrzelności teoretycznej do 600 strz./min. Do lufy broni można było załączyć bagnet o głównej nożowej. Broń może strzelać ogniem pojedynczym lub ciągłym, broń strzela z zamka otwartego, a działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego.

Po rozpoczęciu produkcji licencyjnej karabinków rodziny AK, pistolety maszynowe M.56 zostały wycofane z uzbrojenia. Podczas rozpadu Jugosławii M.56 był używany przez wszystkie strony uczestniczące w licznych konfliktach zbrojnych toczących się na terytorium tego kraju.





Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Eksponat ze zbiorów: Fort Gerharda – Muzeum Obrony Wybrzeża,
Świnoujście, Polska

Opis konstrukcji

Pistolet maszynowy M56 był indywidualną bronią samoczynną. Automatyka oparta na zasadzie odrzutu zamka swobodnego. Ryglowanie odbywa się masą swobodnego zamka, podpartego sprężyną powrotną. Strzelanie z zamka otwartego. Zasilanie jest z magazynka łukowego pojemności 35 nabojów, rozmieszczonych dwurzędowo, z podajnikiem nabojów jednorzędowym. Przyrządy celownicze składają się z muszki w osłonie i celownika przerzutowego. Lufa wkręcona w komorę zamkową zakończona podstawą muszki. Chwył pistoletowy i małe łożo za magazynkiem z tworzywa sztucznego. Kolba metalowa składana pod spód broni. Możliwość dołączenia bagnetu typu nożowego.



Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Państwo: Jugosławia
- Projektant: Todor Cvetic
- Producent: Crvena Zastava
- Rodzaj broni: pistolet maszynowy
- Kaliber broni: 7,62 mm
- Zastosowany nabój: 7,62 x 25 mm TT
- Magazynek: łukowy, 35 nabojowy
- Długość broni: 591 mm z kolbą złożoną, 870 mm z kolbą rozłożoną
- Długość lufy: 250 mm
- Masa broni: niezaladowanej (bez magazynku) 3,01 kg, zaladowanej z magazynkiem 3,59 kg
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: 500 m/s
- Szybkostrzelność teoretyczna: 600 strz./min
- Szybkostrzelność praktyczna: 150 strz./min
- Skuteczny zasięg: 150-200 m



Autor – Dawid Kałka

Bibliografia

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010
3. https://pl.wikipedia.org/wiki/Pistolet_maszynowy_Zastava_M56